

Godišnje izvješće 2002.

RIJEČKA BANKA d.d.

**RIJEČKA
BANKA** d.d.

Češka

Česka spořitelna, a.s.

Slovačka

Slovenská sporiteľňa, a.s.

Austrija

Erste Bank und
Sparkassen A.G.

Mađarska

Erste Bank
Hungary Rt.

Hrvatska

Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Riječka banka d.d.

RIJEČKA BANKA d.d.

Jadranski trg 3a
51000 Rijeka, Hrvatska

Telefon: +385/51/20 82 11
Telefaks: +385/51/33 05 25, 33 18 80
Teleks: 24143 BANKOM HR
S.W.I.F.T.: RBRI HR 2X
Info telefon: 062 55 55 55
Internet adresa: <http://www.rbri.hr>

Sadržaj

Izvešće predsjednika Uprave	4
Gospodarsko okruženje	6
Poslovanje s gospodarstvom	10
Poslovanje sa stanovništvom	14
Devizno poslovanje	18
Likvidnost banke	20
Ljudski potencijali	22

Izješće predsjednika Uprave

Osobito mi je zadovoljstvo u ime Uprave Banke predstaviti našim dioničarima i poslovnim partnerima uspješno završenu poslovnu 2002. godinu.

Riječka banka d.d. je u 2002. godini ostvarila zahtjevne, planom postavljene, ciljeve. Pozitivni pomaci i rezultati ostvareni su u svim segmentima rada i poslovanja Banke, koji su najvećim dijelom i sadržani u ovom Godišnjem izvješću.

U razvoju Banke 2002. je godina iznimnog značaja i predstavlja početak novog razvojnog razdoblja u koji Banka ulazi sigurnija i ojačana novim strateškim dioničarom. Ostvarena je za Banku primarna zadaća, a to je uspješno zaključenje procesa strateškog povezivanja s jednom od vodećih banaka u Srednjoj Europi, Erste Bank iz Beča. Novi strateški partner pridonio je osobito jačanju ugleda i povjerenja klijenata koji su u Banci prepoznali sigurnog poslovnog partnera nakon otkrića u javnosti poznatih nezakonitih radnji u radu deviznog tržišta na poslovima deviznih arbitraža, odnosno višegodišnjeg prikrivanja gubitaka ostvarenih po navedenim poslovima.

Nadalje, u drugoj polovici godine započet je proces spajanja Riječke banke d.d. i Erste & Steiermärkische Bank d.d. Korištenjem regionalnih prednosti, ali i posebnosti svake od banaka, klijentima će se otvoriti nove, još bolje mogućnosti za financijsko poslovanje.

Tijekom protekle godine stalno povećanje kvalitete i raznovrsnosti proizvoda uz konkurentnu cijenu usluga znatnije je ojačalo položaj Banke na tržištu novca i kapitala i učinilo Riječku banku d.d. uspješnom. Osobito nas raduje povećanje povjerenja štediša što se vidno odražava u bilanci Banke.

Poslovna godina završena je ostvarenom razinom bilance od 8.413 mln. kuna i dobiti od 121,6 mln. kuna. Ostvarena dobit prije oporezivanja za 24% je veća od planirane, a nakon uključivanja prihoda po osnovi odgođene porezne imovine dobit je za 96% veća od planirane.

Kreditni portfelj je povećan tijekom 2002. godine za 14%, što je rezultat intenzivne kreditne aktivnosti prema pravnim osobama i stanovništvu.

Uvođenjem novih proizvoda prilagođenih zahtjevima tržišta ostvareno je povećanje aktivnosti u Sektoru građanstva. U želji da ponudu klijentima učini još konkurentnijom Riječka banka d.d. ponudila je klijentima novi proizvod, Bonus štednju, i hipotekarne kredite, a poboljšala je i uvjete kreditiranja stanovništva. Uspješan

Petar Radaković, predsjednik Uprave

rezultat Bonus štednje, zajedničkog projekta Riječke banke i Erste Bank, vidljiv je i iz poslovnih pokazatelja koji ukazuju na daljnji porast devizne štednje. Pozitivni učinak Bonus štednje posebno se odrazio u segmentu vraćanja povjerenja štediša Riječke banke.

Jednako tako, pojačana usmjerenost Banke na područje malog i srednjeg poduzetništva rezultirala je i uključanjem Banke u kreditni program za poticanje poduzetništva u suradnji s Ministarstvom za obrt, malo i srednje poduzetništvo i Ministarstvom turizma.

Pored opredjeljenja za uvođenje novih proizvoda i usluga te pridobivanje novih klijenata, od osobite je važnosti za daljnji uspješan razvoj Banke započeti proces implementacije integralnog informacijskog sustava (IBIS). Novi integralni informacijski sustav omogućit će daljnju, veću učinkovitost i konkurentnost.

Banka je i tijekom protekle godine slijedila zacrtane ciljeve dinamičnog razvoja daljnjom ekspanzijom poslovne mreže na nova područja. Početkom 2002. godine otvorena je ekspozitura Žminj, te novo sjedište poslovnice Pula.

U namjeri da sadašnjim i budućim klijentima pruži što kvalitetniju uslugu Riječka banka d.d. započela je s uređenjem poslovnih prostora u skladu s modernim arhitektonskim smjericama.

Klijentima Riječke banke omogućeno je korištenje usluga

bankomatske mreže Erste & Steiermärkische Bank, bez naknade. Na taj način, uz postojećih 108 bankomata Riječke banke korisnicima je na raspolaganju i 68 bankomata Erste & Steiermärkische Bank.

Širenje mreže bankomata, povećana uporaba kartičnih proizvoda, uvođenje telefonskog i od nedavno Internet bankarstva omogućava klijentima Banke korištenje naših usluga dan i noć, tijekom cijele godine.

Nabrojana postignuća još su značajnija imajući u vidu gospodarsko okruženje u kojem je Banka djelovala. Poslovni ciljevi ostvareni su vlastitim razvojem, stručnim i motiviranim kadrovima, sudjelovanjem domaćih i inozemnih stručnjaka, kako na poslovnom tako i na tehnološkom području.

Odrednice razvoja Banke za 2003. godinu temelje se na kontinuiranom rastu poslovanja i daljnjem povećanju kvalitete usluga. Osnovno obilježje poslovanja bit će i nadalje usmjerenost na klijente, njihove potrebe i zahtjeve s ciljem daljnjeg povećanja njihovog zadovoljstva odnosno pozicioniranje Banke za pružanje potpunih i kvalitetnih usluga 24 sata dnevno.

Ne dvojim, bit ćemo uspješni. Vjerujem, zahtjevne ciljeve koje smo postavili za sljedeću godinu, s novim strateškim partnerom, sinergijom dviju izvrsnih banaka, povjerenjem klijenata te našim iskustvom i znanjem moći ćemo sigurno ostvariti.

Zahvaljujem dioničarima Banke i našim klijentima na iskazanom povjerenju, a članovima Nadzornog odbora i svim zaposlenicima Banke na dragocjenom doprinosu u ostvarenju zacrtanih strateških ciljeva Banke.

Petar Radaković
predsjednik Uprave

Sava Dalbokov, član Uprave

Slađana Jagar, članica Uprave

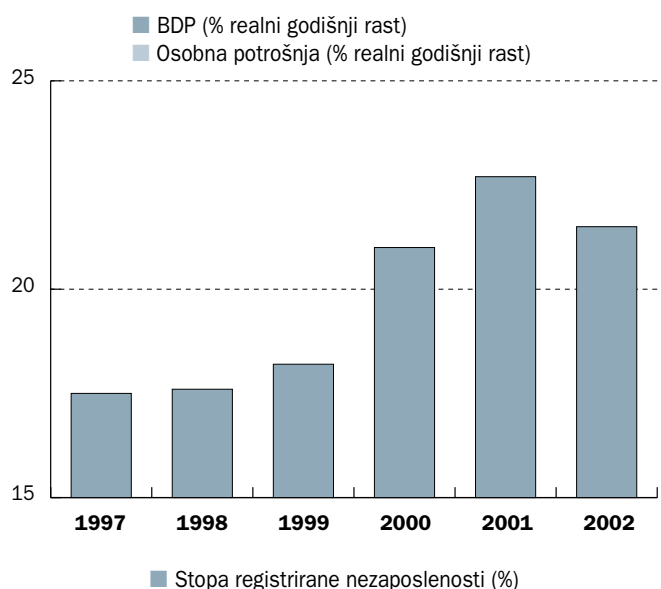
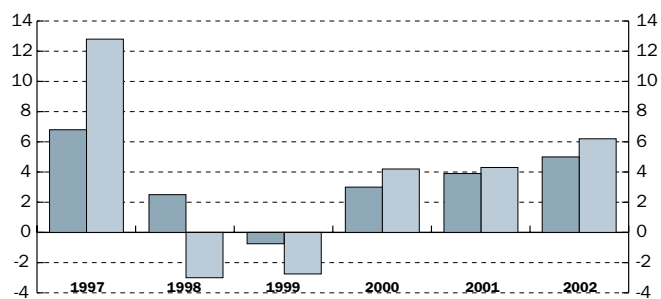
Gospodarsko okruženje

Realna aktivnost Sektora gospodarstva i zaposlenost

— Rast hrvatskog gospodarstva 2002. godine obilježavaju trendovi započeti još 2001. godine. Realno povećanje bruto domaćeg proizvoda (BDP) ostaje predvođeno snažnim rastom domaće potrošnje te investicija u fiksni kapital tijekom čitave godine. U okruženju relativno malih promjena kupovne moći (stagnacija prosječnih plaća, lagani porast prosječnog tečaja kune prema euru) može se zaključiti da je domaća potrošnja 2001. godine djelomično bila potaknuta znatnim valutnim rezervama kućanstava, koje su izašle na vidjelo tijekom konverzije europskih valuta u euro te jednim dijelom bile oslobođene i pretvorene u potrošnju. Tijekom 2002. godine domaća potrošnja prerasta velikim dijelom u funkciju povećane kreditne aktivnosti hrvatskoga bankarskog sustava. Investicijski ciklus, započet 2001. godine, nastavljen je također tijekom čitave prošle godine, pri čemu najveći rast bilježe investicije u fiksni kapital. Konsolidacija državnog fiskusa već treću uzastopnu godinu uzrokuje realni pad državne potrošnje kao komponente BDP. Pad ekonomske aktivnosti svjetskog gospodarstva i visoka domaća osobna potrošnja uzrokovali su snažan negativni pritisak na inozemnu potražnju kao komponentu BDP-a. Dok je pad svjetske gospodarske aktivnosti smanjio stopu rasta izvoza, ekspanzija domaće potražnje podigla je uvoz u neugodne visine.

— Interpretirano brojkama, u prva tri tromjesečja 2002. godine realni BDP zabilježio je rast od 5% s obzirom na isto razdoblje prethodne godine. U istom razdoblju, osobna potrošnja porasla je realnih 6,3%, investicije u fiksni kapital snažnih 11,4% dok je državna potrošnja zabilježila realni pad od procijenjenih 1,7%. Izvoz roba i usluga, kao komponenta inozemne potražnje, realno je porastao vrlo malih 1,6% u prva tri tromjesečja, dok je uvoz roba i usluga u istom razdoblju pokazao rast od visokih 8%. Budući kretanja spomenutih komponenti nisu pokazala znatnije promjene u zadnjem kvartalu 2002. godine, očekujemo da će realni rast BDP-a za čitavu godinu iznositi, u regionalnom kontekstu, vrlo solidnih 5% (Češka 2,7%, Mađarska 3,2%, Poljska 1,3%, Slovačka 4%). Industrijska proizvodnja protekle je godine u prosjeku bila 5,4% veća nego 2001. godine. Najveći rast zabilježen je u zadnjem tromjesečju te je iznosio 9,3%, čemu je uvelike pridonio preokret trendova u prerađivačkoj industriji gdje je proizvodnja porasla gotovo 10%. Na godišnjoj razini prerađivačka industrija bilježi rast od 6%. Ekspanzija

građevinskih radova prošle godine (fizički obujam građevinskih radova porastao je nešto iznad 10% na godišnjoj razini) također je pridonijela rastu industrijske proizvodnje. Promet u trgovini raste već četiri godine, a 2002. godine zabilježeno je i dodatno ubrzanje. Potaknut osobnom potrošnjom prosječni rast prometa u trgovini procijenjen je na nekih 13% za čitavu prošlu godinu. Turizam je zabilježio nešto slabiju stopu rasta prošle godine: porast noćenja procijenjen je na 3% dok je broj turista povećan za 6%.

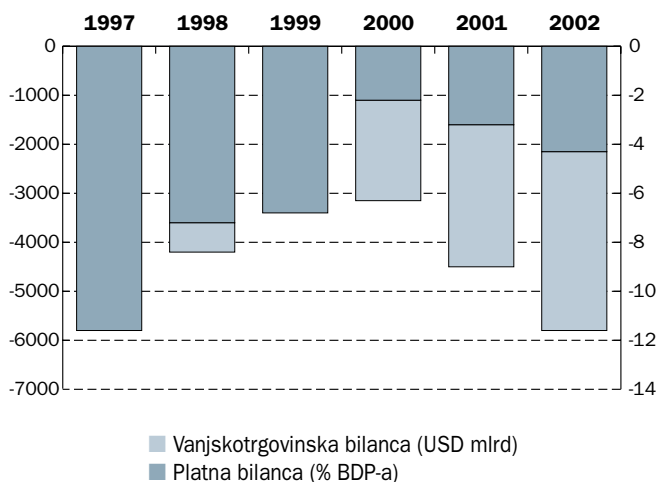
— Unatoč relativno visokom porastu gospodarske aktivnosti broj nezaposlenih ostaje na nezavidnoj razini. Na temelju preliminarnih podataka registrirana nezaposlenost na kraju prošle godine

bila je tek za 1,2 postotna boda ispod 22,7% registriranih 2001. godine. Dakako, svaki pad nezaposlenosti je dobrodošao, no, trenutnih 21,5% još je uvijek izuzetno visok postotak koji prijeti političko-gospodarskoj stabilnosti.

— Gledano unaprijed, osobna potrošnja i investicije i dalje će ostati pokretač hrvatskog gospodarstva, ali očekujemo da će zadržavanje fiskalne discipliniranosti (unatoč predizbornoj godini) te već relativno visoka osobna zaduženost hrvatskih kućanstava pridonijeti laganom padu gospodarske aktivnosti. Dakle, lagano usporavanje spomenutih komponenti, s jedne strane, uz očekivani globalni ekonomski oporavak, s druge strane, trebali bi omogućiti zadržavanje rasta cjelokupnoga hrvatskog gospodarstva tijekom tekuće godine na solidnoj, ali nešto nižoj razini od prošle.

Trgovina s inozemstvom i platna bilanca

— Uz već navedene komponente koje su znatnije utjecale na gospodarski rast (investicije, osobna potrošnja) valja spomenuti i slijedeće. Dok je snažan rast osobne potrošnje prošle godine utjecao na bolan rast uvoza, smanjenje inozemne potražnje stalo je na put izvozu. Rezultat je bio vanjskotrgovinski deficit od 5,8 milijardi američkih dolara, dakle, gotovo 30% više nego dolarski iznos iz 2001. godine (više od 25% procijenjenog BDP-a za 2002. godinu), što žalost baca sjenu na inače solidna dostignuća drugih kom-

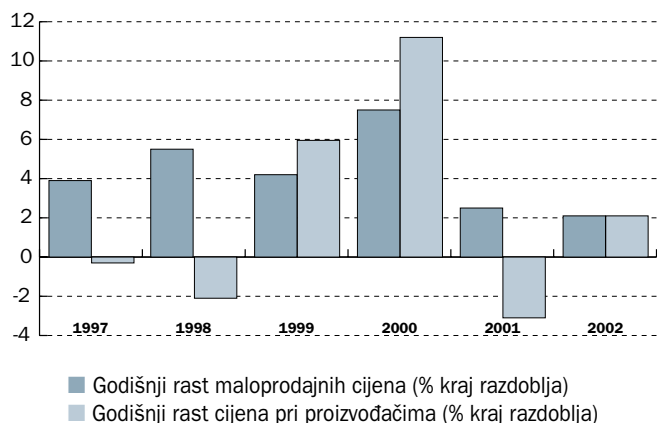

ponenti rasta. Podaci o vanjskotrgovinskoj bilanci pokazuju da je uvoz porastao 17%, a izvoz tek 5% na godišnjoj razini. Na svu sreću, prihodi od turizma ponovno su spasili situaciju na tekućem računu države zadržavši njegov deficit na još uvijek prihvatljivoj razini od nešto iznad procijenjenih 4% BDP-a.

— Iako očekujemo da se situacija na trgovinskoj bilanci nominalno neće bitnije mijenjati ove godine, mogući su pozitivni pomaci u izvoznom sektoru kao posljedica očekivanoga oporavka svjetskog gospodarstva u drugoj polovici godine i unapređenja gospodarskih odnosa (CEFTA, jugoistočni susjedi). Pritom valja naglasiti "nominalno bez značajnijih promjena", budući je oporavak izvoznog sektora (prije svega proizvodnje) uvjetovan uvozom sirovina i tehnike potrebnih za proizvodnju ili preradu. Naravno, uvoz sredstava za proizvodnju i preradu povezanih s investicijama ne obećava smanjenje vanjskotrgovinskog deficita u kratkom roku, ali je sa sigurnošću pozitivan za kretanja slijedećih godina.

Cijene

— Hrvatske maloprodajne cijene, kao i cijene industrijskih proizvoda pri proizvođačima 2002. godine, pratile su inflacijska kretanja regije. Relativno jaka kuna, globalni inflacijski trendovi (slab pritisak na cijene prehrambenih proizvoda ublažio je značajni rast cijena energenata u drugoj polovici godine) te izražena konkurencija smanjili su pritisak na maloprodajne cijene koje su godinu završile tek 2,3% više no što su bile na kraju 2001. godine. U

prosijeku, porast je bio čak i manji (2,2%). Cijene industrijskih proizvoda pri proizvođačima nisu se otele spomenutom trendu te su u prosjeku čak bile 0,4% niže nego 2001. godine, a godinu su zatvorile na 2,3% višoj razini zabilježenoj u prosincu 2001. godine. Cijene u Hrvatskoj bi se u slijedećem razdoblju lako mogle naći na meti rastućih cijena energenata. Iako ti trendovi podignu indeks maloprodajnih kao i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima, očekujemo da porast neće biti puno veći od vrlo ugodnih stopa rasta zabilježenih prošle godine.

Tečaj

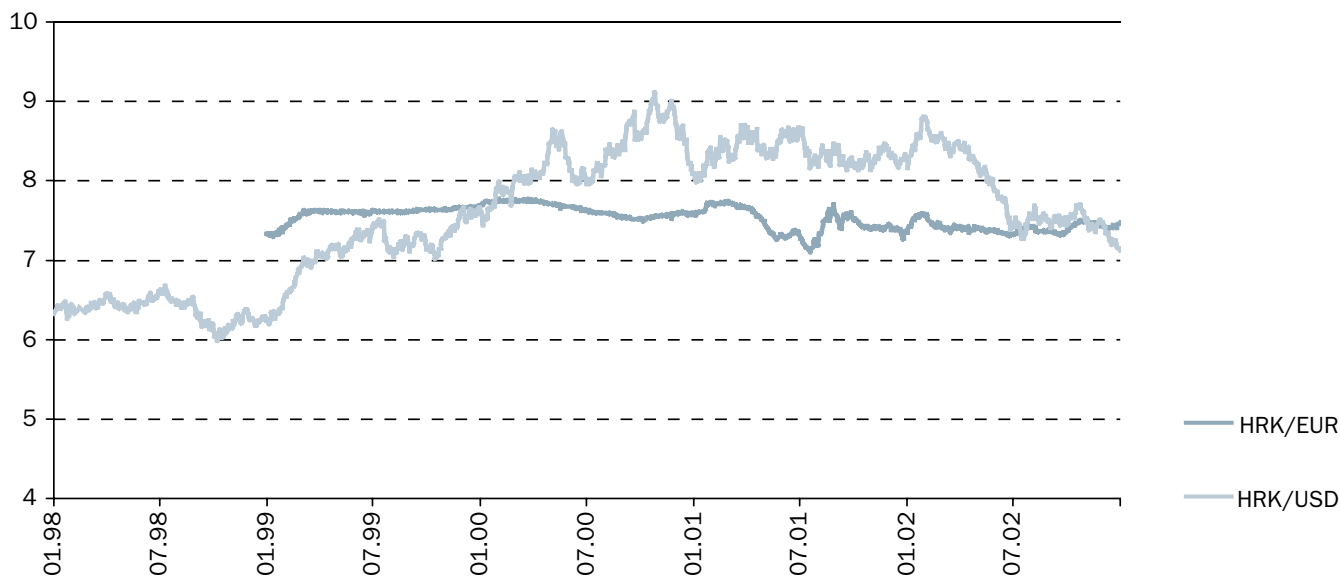
Na tečajnom frontu odnos kune prema euru u 2002. godini nije zabilježio znatnije promjene. Nakon ljetne aprecijacije koja je kunu, unatoč nastojanjima Hrvatske narodne banke, osnažila i preko 7,30 prema euru, smanjenje pritiska kroz jesen i zimu oslabilo je kunu te je zadržalo u intervalu 7,4 -7,5. Kuna je godinu, po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke, završila na 7,44 prema euru, i bila tek nešto slabija nego godinu dana ranije (7,37), dok je u prosjeku bila čak i jača (7,41) u usporedbi s prosjekom iz 2001. godine (7,47). Gotovo čitava 2002. godina bila je u znaku

slabljenja američkog dolara prema euru što se, dakako, odrazilo i na tečaj kune prema američkom dolaru. Prosječni tečaj kune prema dolaru popeo se s 8,34 2001. godine na 7,86 u 2002. godini. Na kraju 2002. godine tečaj kune u odnosu na američki dolar bio je fiksiran na 7,15.

Dok ojačani euro, kao i nova ograničenja u kreditnoj politici banaka te nova regulacija vezana za stopu pokrića devizne pasive deviznom aktivom budu vršili lagani deprecijacijski pritisak, daljnje zaduživanje države u stranim valutama kao i očekivanje privatizacijskih prihoda zadržat će kunu jakom u slijedećem razdoblju. Očekujemo da centralna banka nastavi s djelovanjem u slučaju jačih oscilacija. U nadolazećem razdoblju ne očekujemo značajnije promjene u tečajnoj politici. Rizik znatnije deprecijacije smatramo minimalnim (navedeni aprecijacijski faktori plus izbjegavanje mogućih inflatornih efekata).

Monetarni agregati i kamatne stope

Kraj 2001. godine obilježen je rastom deviznih depozita kao posljedica zamjene EMU valuta u euro. Tijekom 2002. godine nastavlja se snažan efektivni rast deviznih depozita na strani podu-

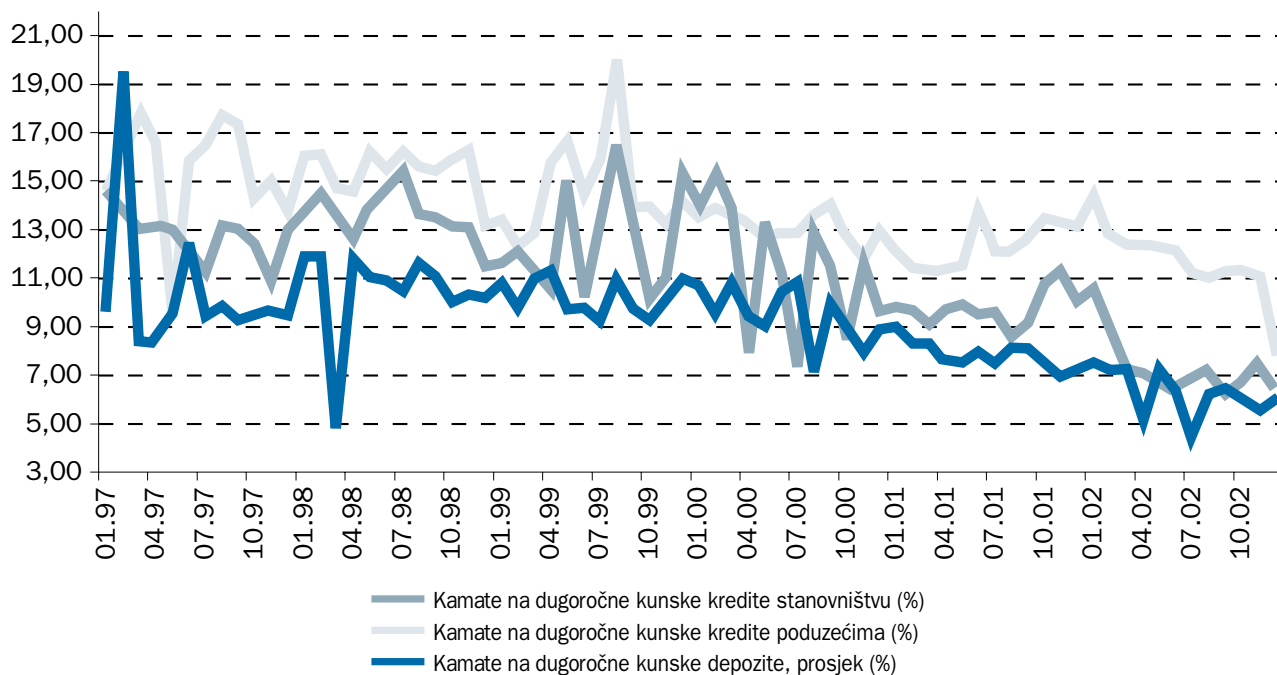
zeća (27,5%), no, na strani stanovništva zabilježene su znatnije promjene. Rast iz prijašnje godine preokrenuo se u pad na godišnjoj razini od 0,6%. Dva su bitna faktora utjecala na spomenuto kretanje:

- vrlo veliki priliv deviznih depozita stanovništva s kraja 2001. godine bio je jednokratni efekt;
- problemi u Riječkoj banci s početka godine.

— Rast kreditne aktivnosti banaka obilježio je i 2002. godinu pri čemu je čak i ubrzan. Ukupni krediti banaka (u domaćoj i stranoj valuti) na kraju 2002. godine iznosili su 97,5 milijardi kuna. Dok su plasmani poduzećima porasli 22,7% na godišnjoj razini, porast kredita stanovništvu iznosio je značajnih 43%. Uz daljnje povećanje tržišnog udjela banaka, gospodarski rast i pad kamatnih stopa na svjetskim tržištima, ubrzavanje kreditne aktivnosti velikim

je dijelom bilo potaknuto visokom konkurencijom u bankarskom sustavu i borbom za svakog klijenta. Financiranje kreditne ekspanzije najvećim je dijelom bilo pokriveno povećanjem inozemne pasive banaka te rastom depozita poslovnih banaka. Kamatne stope nastavile su trend s kraja 2001. godine, te su, prateći globalna gospodarska kretanja, dosegle rekordno niske razine krajem 2002. godine.

— Kako se od veljače ove godine, na temelju odluke Hrvatske narodne banke, primjenjuju ograničenja rasta kreditnih plasmana (4% tromjesečno, 16% godišnje), očekujemo stabilizaciju rasta kredita građanima i poslovnim subjektima. S druge strane, kako mjere ne ograničavaju financiranje države, moguće je očekivati pozitivne pomake na tom frontu.

VRIJEME JE NOVAC. STOGA ZARAĐUJEM BRZIM REAGIRANJEM. KOD OBAVLJANJA SVOG BANKARSKOG POSLOVANJA OSLANJAM SE NA NOVE MEDIJE, A BANKA JE UVIJEK TU ZA MENE, ČAK I KAD SAM NA PUTU.

DR. JURAJ BARTO, SAVJETNIK, BRATISLAVA

Poslovanje s gospodarstvom

_____Aktivnosti Banke u poslovanju s gospodarstvom tijekom 2002. godine obilježene su izuzetnim naporima da se ponovno uspostave ugled i povjerenje koje je Banka ranije stekla kod svojih klijenata. Kriminalne radnje otkrivene u Banci u I. kvartalu izvještajne godine nisu uzrokovale samo gubitke s financijskog aspekta, već su poljuljani dugo građeni i njegovani odnosi s klijentima i poslovnim partnerima.

_____Zahvaljujući, u prvom redu, novom strateškom partneru, potpori Vlade RH, HNB-u, DAB-u te naporima samih djelatnika koji su znali iskoristiti prednosti Banke u svom okruženju, kreditno poslovanje s gospodarstvom u 2002. godini bilježi pozitivne trendove. Odobranje kredita i izdavanje garancija odvijalo se uz strogo

utvrđene kriterije. Proizvodi Banke usmjeravani su klijentima niske rizičnosti, odnosno visokog stupnja urednosti u podmirivanju obveza, kako bi se zadržala kvaliteta kreditnog portfelja i osiguralo sigurno i stabilno poslovanje Banke.

_____Poslovna suradnja proširena je na veliki broj jedinica lokalne i područne samouprave s kojima se Banka u suradnji s Ministarstvom turizma i Ministarstvom za obrt, malo i srednje poduzetništvo aktivno uključila u kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva na područjima pokrivenim poslovnom mrežom Banke. Suradnja s Fondom za razvoj i zapošljavanje otvorila je Banci nove mogućnosti kreditiranja izvozno orijentiranih razvojnih programa, kao i onih koji omogućavaju novo zapošljavanje.

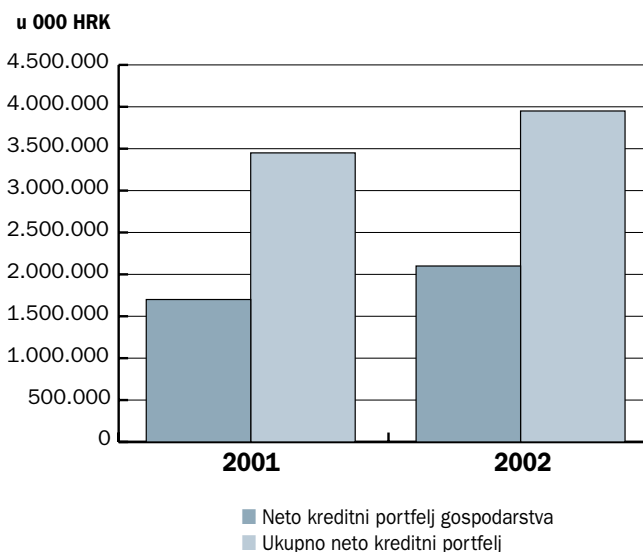
_____Krajem 2002. godine neto kreditni portfelj gospodarstva iznosi 2.104 mln. kuna, što u odnosu na 31.12.2001. godine predstavlja porast od 22%. Istovremeno, ukupni neto kreditni portfelj bilježi porast od 14%.

_____U ukupnom neto kreditnom portfelju gospodarstva krediti u kunama iznose 1.270 mln. kuna ili 60%, a krediti u devizama 834 mln. kuna ili 40%.

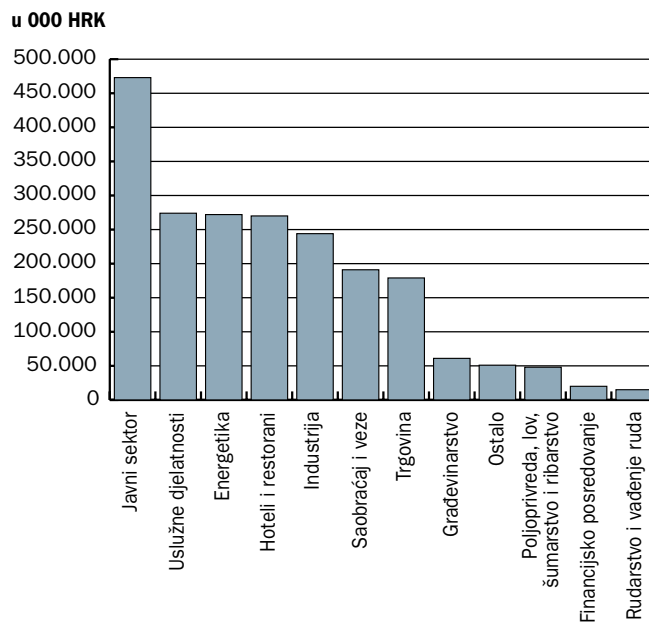
_____U ukupnom kreditnom portfelju gospodarstva na kraju godine najveći se dio odnosi na plasmane javnom sektoru (473 mln. kn

Neto kreditni portfelj gospodarstva i ukupni kreditni portfelj

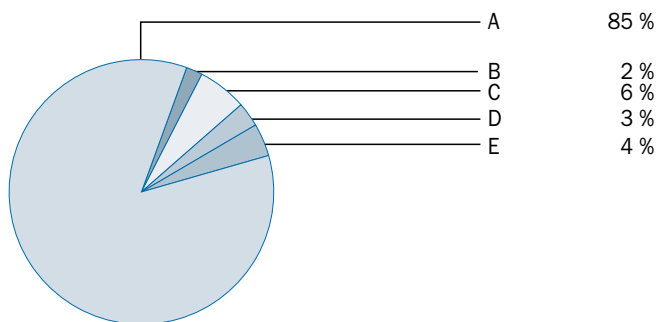

Struktura kreditnog portfelja gospodarstvu u 2002. po djelatnostima

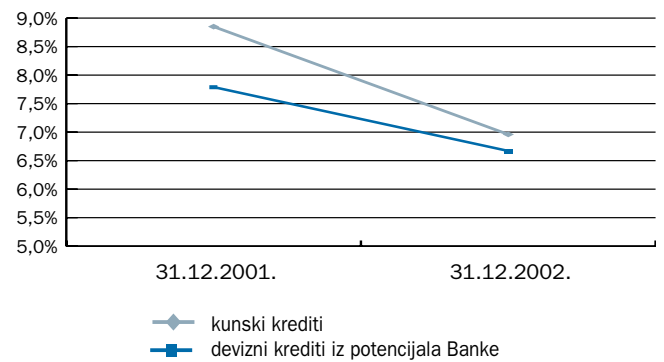

ili 22%), slijede uslužne djelatnosti (274 mln. kn ili 13%), energetika (272 mln. kn ili 13%), hoteli i restorani (270 mln. kn ili 13%), industrija (244 mln. kn ili 12%), saobraćaj i veze (191 mln. kn ili 9%), trgovina (179 mln. kn ili 8%), građevinarstvo (61 mln. kn ili

Rizični plasmani gospodarstva na dan 31.12.2002. po rizičnim skupinama (bruto)

Ponderirana kamata na kredite pravnim osobama

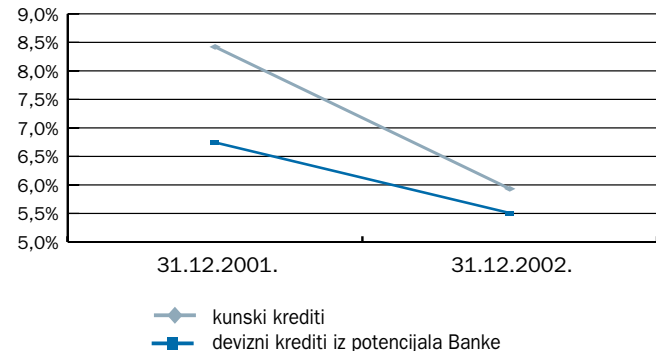

3%), poljoprivreda (48 mln. kn ili 2%). Sve ostale djelatnosti u ukupnom kreditnom portfelju gospodarstva zastupljene su svega 5%.

Jaka međubankarska konkurencija utjecala je na kretanje kamatne stope na kredite gospodarstvu. Na dan 31.12.2002. godine prosječna ponderirana kamata na kredite u kunama odobrene pravnim osobama iznosila je 6,96% u odnosu na 8,85% na dan 31.12.2001. godine. Za devizne kredite iz potencijala Banke ponderirana kamata iznosila je 6,67% u odnosu na 7,79% na dan 31.12.2001. godine.

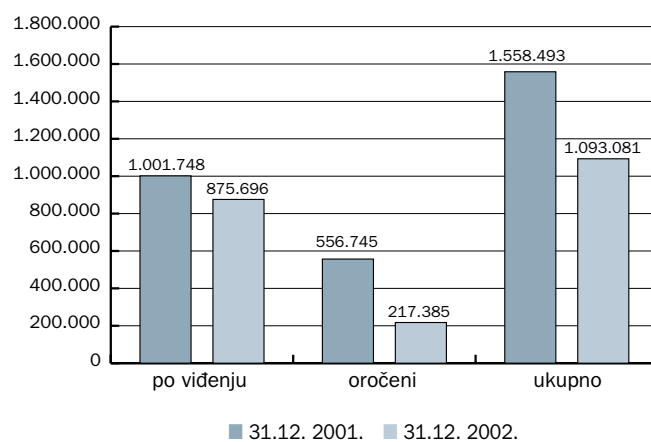
Istovremeno, za državne jedinice prosječna ponderirana kamata na kredite u kunama iznosila je 5,88% u odnosu na 8,31% na dan 31.12.2001. godine, dok je za devizne kredite iz potenci-

Ponderirana kamata na kredite državnim jedinicama

Kretanje depozita gospodarstva

u 000 HRK

jala Banke iznosila 5,50% u odnosu na 6,20% na dan 31.12. 2001. godine.

— Nedozevoljene radnje, otkrivene u Banci početkom godine, snažno su se odrazile na kretanje depozita gospodarstva, osobito kretanje oročenih depozita koji u prvoj polovici godine bilježe veliki pad. U drugoj polovici godine osjeća se vraćanje povjerenja klijenata Banke, pa je ova vrsta depozita u kontinuiranom rastu.

— U 2002. godini uspješno su savladane teškoće nastale reformom platnog prometa. Banka je započela samostalno vođenje domaćeg platnog prometa za svoje klijente prihvaćanjem modela 3 FINA-e.

— Na dan 31.12. 2002. godine ukupno 8.305 korporativnih klijenata imalo je u Banci otvoren aktivni račun. Od navedenog broja, 6.522 odnosi se na korporativne klijente s vodećim računom.

Poslovanje sa stanovništvom

PRIJE ŠEST GODINA ŽELJELA SAM POKRENUTI VLASTITI POSAO, A DANAS VEĆ PLANIRAM JOŠ JEDAN. ZA SVA MOJA PITANJA U VEZI FINANCIRANJA NA RASPOLAGANJU MI JE MOJ OSOBNI SAVJETNIK I NJEGOV TIM U BANCII.

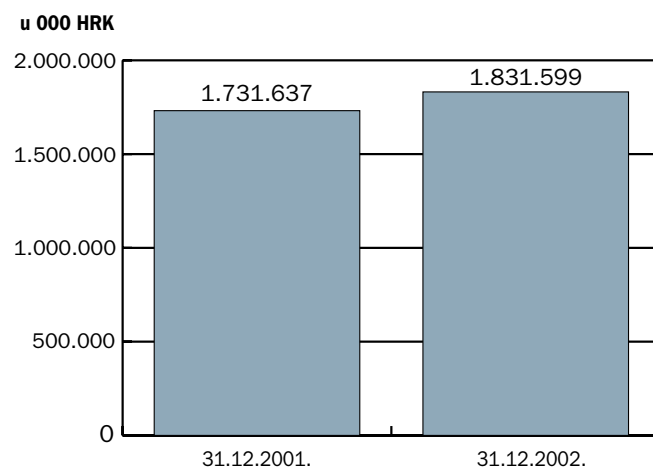
EVA DRAČIĆ, FRIZERKA, ZAGREB

Poslovanje sa stanovništvom čini jedan od značajnijih segmenta poslovanja Banke, kako u dijelu izvora sredstava, tako i u dijelu plasmana.

Krediti

Razinom od 1.832 mln. kuna krediti fizičkim osobama krajem 2002. godine čine 21,8% ukupne aktive Banke i 46,5% ukupnih kredita komitentima. U odnosu na prosinac 2001. godine krediti su veći za 100 mln. kuna ili 5,8%.

Stanje kredita fizičkim osobama

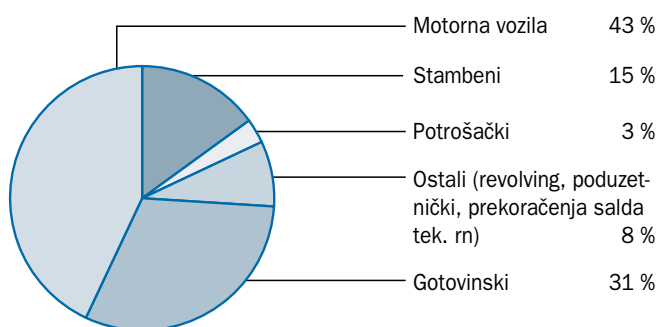

Kreditni za kupnju automobila s udjelom od 43,3% najzastupljeniji su u ukupnim neto kreditima fizičkim osobama, a slijede gotovinski nenamjenski krediti s udjelom od 30,7% i stambeni krediti s udjelom od 15,0%.

Promatrano po poslovnica, krediti fizičkim osobama u Sjedištu Rijeka iznose 378 mln. kuna ili 20,6%, a u poslovnica 1.454 mln. kuna ili 79,4%.

Razinom od 593 mln. kuna Poslovnica Zagreb ostvaruje 32,4% ukupnih kredita fizičkim osobama na razini Banke. Značajnu razinu kredita ostvaruju i slijedeće poslovnice: Pazin (134 mln. kuna), Pula (89 mln. kuna), Ogulin (84 mln. kuna), Labin i Crikvenica (s po 70 mln. kuna) te Opatija (72 mln. kuna).

Struktura kredita fizičkim osobama

U razdoblju od siječnja do prosinca 2002. godine fizičkim osobama ukupno je plasirano 650 mln. kuna: najviše kredita za kupnju motornih vozila, u iznosu od 273 mln. kuna ili 42,0% i gotovinskih kredita u visini 230 mln. kuna ili 35,4%.

Depoziti

Krajem 2002. godine ukupna sredstva stanovništva iznose 4.179 mln. kuna ili 561 mln. eura i u ukupnim izvorima Banke sudjeluju sa 49,7%, što je za 5,6 postotnih bodova manje u odnosu na prosinac 2001. godine.

U 2002. godini ukupni depoziti stanovništva smanjeni su za 1.672 mln. kuna ili 28,6%, što je rezultat povlačenja depozita u ožujku nakon objavljivanja nezakonitih radnji u Banci, kada je temeljem depozita stanovništva građanima isplaćeno oko 2 mlrd. kuna.

Već tijekom slijedećeg mjeseca situacija se stabilizirala, te od svibnja depoziti realno rastu. Osjetan rast ovih depozita ostvaren je u srpnju (191 mln. kuna) i kolovozu (141 mln. kuna), što je dobrim dijelom rezultat utjecaja povoljne turističke sezone.

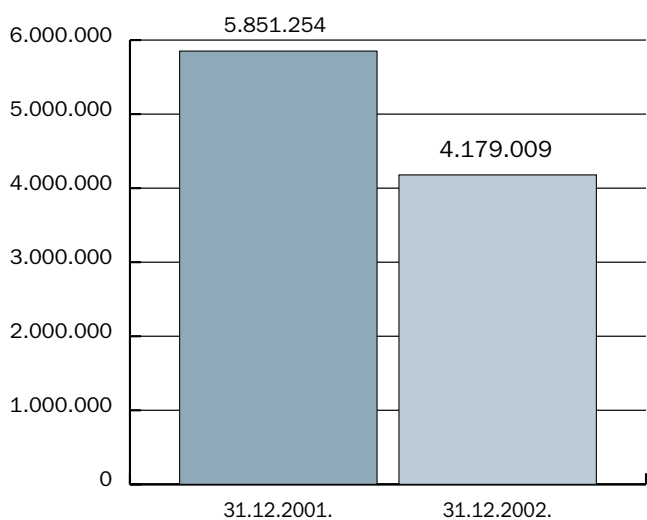
Početak kolovoza 2002. godine uvedena je bonus štednja sa stimulativnim kamatnim stopama, što je bio dodatni poticaj štedišama da svoja sredstva povjere Riječkoj banci.

U razdoblju siječanj – prosinac 2002. godine depoziti u domaćoj valuti porasli su za 80 mln. kuna ili 11,4%. Najveće smanjenje ovih depozita u iznosu od 177 mln. kuna zabilježeno je u ožujku, dok je najveći porast ili 70 mln. kuna zabilježen u prosincu.

Depoziti u stranoj valuti u prethodnoj godini smanjeni su za

Stanje depozita stanovništva

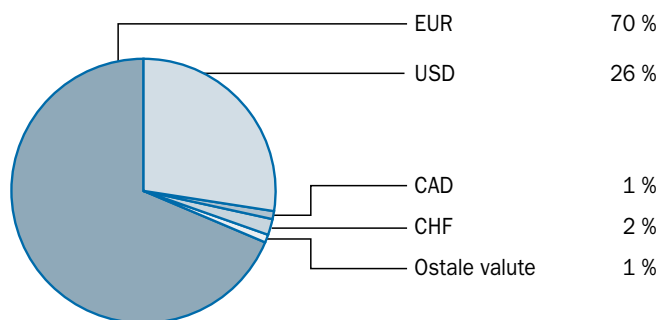
u 000 HRK

1.752 mln. kuna ili 34,0%, od čega u ožujku 1.878 mln. kuna. Od svibnja započinje »oporavak« devizne štednje, devizni depoziti realno rastu i krajem godine iznose 3.398 mln. kuna.

— Od ukupnog stanja depozita stanovništva krajem prosinca

Struktura devizne štednje građana

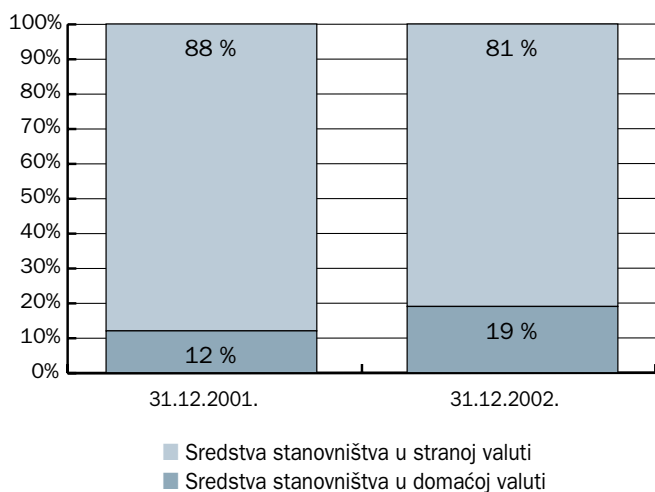
2002. godine (4.179 mln. kuna) na depozite u stranoj valuti odnosi se 81,3 % ili 3.398 mln. kuna, s najvećim udjelom eura (70 %) i američkog dolara (26%).

— Depoziti u domaćoj valuti iznose 781 mln. kuna ili 18,7%. Pregled strukture devizne štednje vidljiv je iz grafikona.

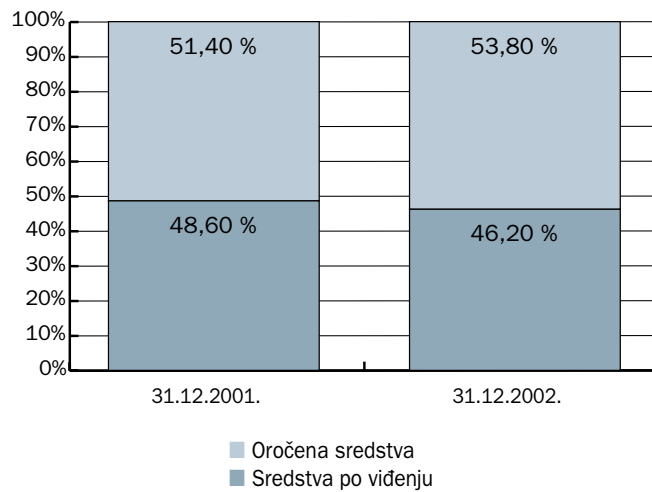
— Prema ročnosti više od polovice depozita stanovništva, odnosno 53,8%, čine oročeni depoziti te 1.931 mln. kuna ili 46,2% depoziti po viđenju.

— Gledano po poslovnica, krajem 2002. godine depoziti stanovništva u Sjedištu Rijeka iznose 1.530 mln. kuna ili 36,6% ukupnih sredstava stanovništva, a depoziti u poslovnica iznose

Sredstva stanovništva prema valutnom obilježju

Sredstva stanovništva prema ročnom obilježju

2.649 mln. kuna ili 63,4%.

____ Većom razinom depozita ističu se slijedeće poslovnice: Opatija (396 mln. kuna), Labin (266 mln. kuna), Crikvenica (257 mln. kuna), Pazin (249 mln. kuna), Krk (238 mln. kuna) i Mali Lošinj (206 mln. kuna).

Mjenjačko poslovanje

____ Značajan segment poslovanja u dijelu sredstava stanovništva je i mjenjačko poslovanje koje ima poseban značaj u prikupljanju efektivnog stranog novca.

____ Mjenjačko poslovanje Banka obavlja na svojim mjenjačkim mjestima kao i u suradnji s ugovornim mjenjačima. Krajem 2002. godine Banka je poslovnu suradnju imala sa 193 mjenjača, koji su mjenjačke poslove obavljali na 337 mjenjačkih mjesta.

____ U prošloj godini otkupljeno je po osnovi mjenjačkog poslovanja cca 124 mln. USD, od čega je na šalterima Banke otkupljeno 35,7 mln. USD, a od ugovornih mjenjača 88,3 mln. USD. Vidljivo je da je pretežni dio stranih sredstava plaćanja, odnosno 71,3%, otkupljen od ugovornih mjenjača, što nameće potrebu zadržavanja postojećeg broja ugovornih mjenjača, odnosno pridobivanja novih.

____ Međutim, u odnosu na 2001. godinu, kada je otkupljeno 150,4 mln. USD, otkup je smanjen za 21,4%, što je i očekivano zbog sve većeg korištenja magnetskih kartica stranog izdanja za podizanje gotovine na bankomatima.

Kartično poslovanje

____ Na području kartičnog poslovanja 2002. godina bila je u znaku daljnjeg jačanja infrastrukture za prihvata kartica, a u interesu što transparentnije raspoloživosti klijentima – korisnicima kartica Banke kao i povećanja dobiti.

____ U tom pogledu instalirano je dodatno 21 bankomat i 167 EFTPOS terminala pa je Banka poslovnu godinu završila s mrežom od ukupno 108 bankomata i 515 EFTPOS terminala, na kojima je ostvareno više od 5 milijuna transakcija podizanja gotovine i plaćanja roba i usluga.

____ Početkom 2002. godine Banka je, s ciljem daljnjeg širenja alternativnih kanala komunikacije s klijentima, uvela u funkciju Pozivni centar s telefonskim bankarstvom. Istovremeno, otvorila je stanovništvu mogućnost obavljanja transakcija te dobivanja informacija i upućivanje reklamacija ne samo putem šaltera već i putem telefona u vremenu od 8,00 do 21,00 sat radnim danom te od 8,00 do 12,00 sati subotom. Pravnim osobama omogućeno je slanje izvotka prometa po žiro računu kao i informacija o stanju računa. Do konca godine uslugu Pozivnog centra s telefonskim bankarstvom koristilo je 2.250 klijenata – pravnih i fizičkih osoba.

Devizno poslovanje

PRIJE TRI MJESECA IMAO SAM PUNO IDEJA, A DANAS PUNO KLIJENATA. SADA MI JE NAJVAŽNIJE STVORITI SOLIDNE TEMELJE ZA MOJE BUDUĆE INVESTICIJE, A ZA TO JE BANKA MOJ IDEALNI PARTNER.

NIKOLAS HAUSER, OPTIČAR, BEČ

U poslovanju s inozemstvom, gdje Riječka banka već 35 godina uživa zavidan ugled, široka korespodentska mreža inozemnih banaka pokazala je razumijevanje i potporu u krizi kroz koju je Banka prošla u prvoj polovici prošle godine.

Tako se ni jedan kreditni ni garantni posao s inozemstvom, uključujući i najveći dugoročni sindicirani kredit na 85 mln. eura odobren od 18 inozemnih banaka, nije prijevremeno prekinuo radi smanjenog povjerenja inozemnih vjerovnika u Banku. Vidljivo je da se reprivatizacijom i promjenom strateškog partnera pozicija Banke, štoviše, u tom smislu i učvrstila.

Banka je i tijekom 2002. godine pružala svim komitentima najrazličitije ponude usluga međunarodnog platnog prometa, kreditnog i garantnog poslovanja. Relativno široka mreža korespondentnih banaka u inozemstvu također je pridonijela kvaliteti usluga. Tijekom godine nastavljen je proces reduciranja broja kao i troškova računa otvorenih kod inozemnih banaka, pri čemu nam je pomoglo uvođenje eura u zemljama EMU kao i efikasnije korištenje SWIFT mreže.

Razina ukupnog volumena platnog prometa s inozemstvom u 2002. godini nije se promijenila u odnosu na 2001. godinu, s tim da je u strukturi naglašeniji devizni odljev, u najvećoj mjeri radi općih tendencija u gospodarstvu. Prihodi od naknada po ovoj osnovi su također relativno zadovoljavajući s obzirom na stanje pooštrenih tržišnih uvjeta.

Čekovni promet s inozemstvom zabilježio je blagi rast, čemu je bitno pridonio i ekskluzivni ugovor za isplatu talijanskih mirovina u Hrvatskoj.

Broj inozemnih kredita kao i razina zaduženosti prema inozemstvu smanjili su se, jer nisu zaključivani novi krediti, budući da to nije zahtijevala likvidnost ni ročna struktura pasive Banke. Izdavanje garancija, pogotovo platežnih, prema inozemstvu također je u padu u najvećoj mjeri zato jer su se garancije po inokreditima supstituirale izravnim deviznim ili kuskim kreditima Banke prema klijentu. Inozemni dokumentarni akreditivi su zabilježili znatan rast u odnosu na prethodnu godinu, u prvom redu radi ponovnog, nešto intenzivnijeg, praćenja brodogradnje.

Likvidnost banke

ZNAM KAKO POMOĆI DRUGIM LJUDIMA I UVIJEK RAZMIŠLJAM O TOME KAKO SVE POBOLJŠATI. PO PITANJU FINACIJA BANKA JE MOJ STRUČNI PARTNER.

HANA PLÍSKOVÁ, FARMACEUT, PRAG

_____ Godina 2002. obilježena je teškoćama u poslovanju koje su nastupile polovicom mjeseca ožujka kao posljedica visokog pritiska fizičkih i pravnih osoba na depozitni sustav Banke što je rezultiralo padom depozita. Nastala događanja odrazila su se na rezultate poslovanja Banke i njezinu likvidnost.

_____ Kako bi se osiguralo poslovanje Banke u uvjetima iznimno velikog pritiska štediša, Banka je tijekom druge polovice mjeseca ožujka 2002. godine prijevremeno prodala trezorske zapise Ministarstva financija i blagajničke zapise u kunama Hrvatske narodne banke u ukupnom iznosu od 944 mln. kn kako bi kupovinom efektivnog stranog novca osigurala dovoljnu količinu sredstava potrebnih za isplatu stanovništvu.

_____ Istovremeno je na Hrvatsku narodnu banku prenijela obveznica u vrijednosti od 173,26 mln. eura kao zalag za korištenje kredita za likvidnost u iznosu 1.271,7 mln. kn od čega je Banka iskoristila 558 mln. kn za podmirenje obveza prema pravnim i fizičkim osobama.

_____ Nakon što je uspješno prevladan početak krize, i to korištenjem isključivo vlastitih rezervi Banke, pritisak za povlačenjem sredstava iz Banke počeo se smanjivati uz istovremeno vraćanje povjerenja. Prvi korak u javnom iskazivanju povjerenja izrazio je i sindikat hrvatskih banaka: Privredna banka, Zagrebačka banka, Reiffeisenbank, Hypo Alpe-Adria bank, Dubrovačka banka i Erste & Steiermärkische Bank, koje su u travnju odobrile kredit Riječkoj banci u iznosu 1.200 mln. kn pod povoljnijim uvjetima, te je iz tih sredstava vraćen kredit Hrvatskoj narodnoj banci.

_____ Sindicirani kredit odobren je na rok od 6 mjeseci, no, Banka ga je iskoristila djelomično, u iznosu 850 mln. kn, te je izvršila prijevremeni povrat 10.6.2002. godine.

_____ Povratom kredita oslobođeni su vrijednosni papiri dati u zalag, kojih je dio u iznosu 67,4 mln. eura prodat na tržištu.

_____ Kao novi vlasnik Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG Vienna izvršila je 12.08.2002. godine dokapitalizaciju Riječke banke u iznosu od 588,0 mln. kn. Nakon dokapitalizacije dionički kapital Banke iznosi 838,2 mil. kn, a Erste bank je većinski dioničar s 98,01%.

_____ Također je 26.09.2002. godine Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG Vienna odobrila 20 mln. eura kredita na rok od 15 godina, a u svrhu povećanja jamstvenog kapitala.

_____ Banka je u listopadu protekle godine prodala vlasničke udjele u Hotelima »Njivice« d.d. kao i Riviera Holding-u d.d.

_____ Nakon što je Banka dokapitalizirana od strane Erste banke, nastavljeno je uredno i uspješno poslovanje, pri čemu udovoljavamo svim odredbama kreditno monetarne politike što potkrepljuje i činjenica da Banka ima izdvojene rezerve likvidnosti u kratkoročnim vrijednosnim papirima u iznosu 792,5 mln. kn i kupila je obveznica u iznosu 108,8 mln. kn. Time su postavljeni okviri za daljnji stabilan i siguran razvoj Banke.

Ljudski potencijali

KAD JE NOVAC U PITANJU NAJVAŽNIJE MI JE ISKUSTVO. ZATO SAM SVOJE POVJERENJE POKLONIO BANCIMA GDJE ŠTEDIM SVOJ NOVAC – JER MOGU BITI SIGURAN DA ĆU OVDJE DOBITI NAJBOLJI SAVJET ZA MOJA ULAGANJA I IMATI DOVOLJNO VREMENA UŽIVATI U LIJEPIM STVARIMA U ŽIVOTU.

TIBOR KERTEŠZ, PRIVATNI PODUZETNIK, BUDIMPEŠTA

Poslovanje Riječke banke tijekom 2002. godine obilježeno je mnogim promjenama koje su se odrazile i na kadrovskoj situaciji kao sastavnom dijelu poslovne funkcije Banke.

U prvom tromjesečju 2002. godine obavljale su se završne aktivnosti na definiranju nove organizacije Banke. U te aktivnosti bio je uključen veći broj zaposlenika Banke, koji su svojim bogatim radnim iskustvom pridonijeli uspostavljanju kvalitetnijih odnosa u organizaciji.

Nova organizacija trebala je Riječkoj banci osigurati image moderne banke u kojoj je kvaliteta proizvoda i usluga na prvom mjestu. U okviru takve strategije stavljen je naglasak na ljude koji svojim znanjima, vještinama i mogućnošću prilagođavanja novim okolnostima i suvremenim tokovima mogu osigurati konkurentsku prednost Banke na hrvatskom bankarskom tržištu.

U ožujku 2002. godine, nakon što su otkrivene nepravilnosti u poslovanju po deviznim arbitražama, došlo je do izbijanja afere i velikih problema. Poseban su doprinos prevladavanju nastale situacije dali zaposlenici koji svoj posao obavljaju u neposrednom kontaktu s klijentima.

Danas, nakon što je Erste Bank iz Beča postala novi strateški partner Banke, u situaciji smo da kroz proces fuzije Riječke banke i ESB iz Zagreba stvorimo jednu veliku modernu banku, koja će biti sposobna za kvalitetniji proboj kakav zahtjevaju nove prognoze nadolazećeg razdoblja.

Ponovno se naglasak stavlja na profesionalizam kvalificiranih i motiviranih zaposlenika, te na njihovu edukaciju, kao jedan od najvažnijih načina koji osigurava kvalitetu poslovanja. Program edukacije je započeo i provodi se putem internih radionica i treninga radi razvoja vještina i kompetencija, te širenja komunikacije i korporativne kulture među zaposlenima.

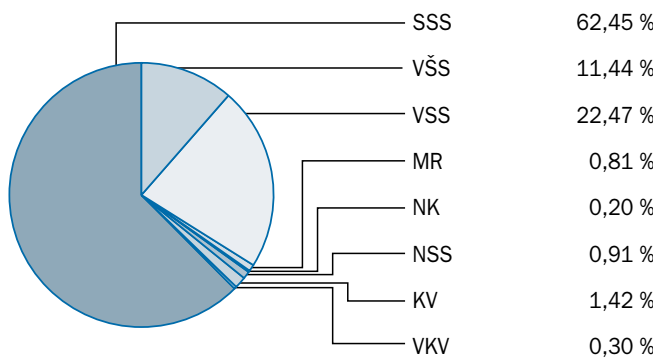
Želeći omogućiti zaposlenicima najbolje korištenje vlastitog potencijala, pokrenuta je interna burza rada koja djeluje u obje banke istovremeno i tim putem nastoji se popuniti što više slo-

bodnih radnih mjesta. Kako se očekuje da će biti zaposlenika koji iz bilo kojih razloga neće moći niti se željeti prilagoditi novim zahtjevima i pratiti tempo promjena, Banka će im omogućiti odlazak uz stimulativne uvjete.

U uvjetima nastajanja nove Banke vrijednosti koje i dalje slijedimo ostaju predanost uspjehu i kvaliteti, otvorenost novim idejama i nagrađivanje najboljih.

Na kraju 2002. godine Riječka banka je zapošljavala 988 djelatnika, a prosječan broj zaposlenih tijekom godine iznosio je 993.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih – stanje 31.12.2002.

Stručna sprema	Broj zaposlenih
MR	8
VSS	222
VŠS	113
SSS	617
VKV	3
KV	14
NSS	9
NK	2
Ukupno	988